

Od Redakcji

Ogólnopolskie obchody Roku Juliana Tuwima stały się powodem rozpoczęcia prac nad przygotowaniem książki, która byłaby kontynuacją trwającego od lat naukowego dyskursu o fenomenie jednego z największych polskich poetów. Z inicjatywy studentów Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku, skupionych w Studenckim Kole Naukowym „Klub Humanistów”, zorganizowana została Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Julian Tuwim. Tradycja – recepcja – perspektywy badawcze*. **Honorowym patronatem** konferencję zechciała objąć Pani **Ewa Tuwim-Woźniak**, córka Poety. Współorganizatorami Konferencji byli: Fundacja im. Juliana Tuwima i Ireny Tuwim, Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego oraz Białostocki Teatr Lalek.

Wartość naukowego przedsięwzięcia była tym większa, że zrodziło się ono z potrzeby grupy zdolnych studentów, szukających w twórczości Juliana Tuwima odpowiedzi na wciąż aktualne pytania o rolę i moc poezji, a także nieprzemijającego piękna i mądrości – wpisanych w bogatą spuściznę autora *Kwiatów polskich*. Młodzi badacze literatury zdecydowali się rozpocząć swoją pracę od zbudowania fundamentów, dlatego odwołali się do autorytetu wybitnych badaczy literatury, którzy zgodzili się włączyć do grona **Komitetu Honorowego** Konferencji. Byli to Profesorowie: Grażyna Borkowska (IBL), Aleksander Fiut (UJ), Michał Głowiński (IBL), Anna Kiezuń (UwB), Alina Kowalczykowska (IBL), Halina Krukowska (UwB), Dariusz Kulesza (UwB), Ewa Nawrocka (UG) oraz dyrektor Książnicy Podlaskiej Jan Leończuk.

Komitet Organizacyjny utworzyli studenci, doktoranci i absolwenci Wydziału Filologicznego oraz reprezentanci instytucji partnerskich: mgr Magdalena Bajko (UwB), mgr Marcin Bajko (UwB), Ewa Gorlewska (UwB) – sekretarz Konferencji, Monika Janiszta (UwB) – przewodnicząca, Monika Jurkowska (UwB) – przewodnicząca, dr Krzysztof Korotkich (UwB) – opiekun naukowy, dyr Jacek Malinowski (BTL), Izabela Markowska (UwB), mgr Ewa Plotko (UwB), mgr Bożena Poniatowicz (UwB), Małgorzata Wojtowicz (UwB) – sekretarz Konferencji, mgr Daniel Znamierowski (Książnica Podlaska). **Współorganizatorami** reprezentującymi Klub Humanistów byli: Piotr Białomyzy, Anna Bajguz, Adriana Dziegielewska, Paulina Dzitkowska, Natalia Filinowicz, Agnieszka Kochańska, Anna Kropiewnicka, Anna Kulikowska, Patrycja Szczepańska, Katarzyna Wojno. Koło Nauk Humanistycznych z Politechniki Białostockiej, aktywnie współpracujące przy organizacji Konferencji, reprezentowali: Elwira Alkovic, Łukasz Zaremba, Kamil Zalewski, Mateusz Adaszczyk, Klaudia

Dereszkiewicz, dr Andrzej Smolarczyk – opiekun Koła. **Patronat medialny** nad Konferencją pełnili: Polskie Radio Białystok, „Gazeta Wyborcza” w Białymstoku oraz Telewizja Polska SA – Oddział w Białymstoku.

Trzydniowe obchody Roku Juliana Tuwima w Białymstoku (17–19 czerwca 2013) miały charakter naukowo-kulturalny, poza sesją naukową przygotowano cykl imprez mających na celu upowszechnienie twórczości Poety oraz budowanie żywej pamięci o Tuwimie jako źródle inspiracji także dla innych artystów. Pierwszego dnia obchodów jubileuszu odbył się **Konkurs Recytatorski im. Poetów Polskich**, poświęcony oczywiście Tuwimowi. W konkursie udział wzięło 22 uczniów szkół średnich z Podlasia oraz 5 studentów z uczelni białostockich. Jury w składzie: prof. Ewa Nawrocka (UG) – przewodnicząca, dr Wiesław Stec (IFP UwB), Ryszard Doliński (aktor BTL), Anna Kropiewnicka (studentka IFP UwB, Klub Humanistów), Małgorzata Wojtowicz (studentka IFP UwB, Klub Humanistów) postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia; w kategorii studenci: 1. miejsce zajęła Paulina Przastek (UwB, Wydział Pedagogiki i Psychologii) za wiersz *Archanioł*, 2. miejsce zajęła Ivona Ročinska (UwB, Kulturoznawstwo) za wiersz *Fryzjerzy*, 3. miejsce zajęła Paulina J. Ćwiek (UwB, Edukacja dla Bezpieczeństwa) za wiersz *Żydzi*; w kategorii uczniowie szkół średnich: 1. miejsce zajęła Kinga Lewandowska (X LO) za wiersz *Krzyk*, 2. miejsce zajął Wojciech Krygier (I LO) za wiersz *Rozważania w cukierence*, 3. miejsce przypadło Katarzynie Puziuk (I LO) za wiersz *Spóźniony słownik*. Konkurs znalazł wielkie uznanie wśród uczniów i nauczycieli szkół średnich i jest organizowany co roku przez IFP i Klub Humanistów.

Wśród najmłodszych czytelników twórczości Tuwima ogłoszony został konkurs plastyczny „Kolory Tuwima”, który zaskoczył organizatorów odzewem: nadesłano 219 prac z 21 szkół z Podlasia. Postanowiono nagrodzić wielu uczestników, a wśród nich pierwsze miejsca w zależności od kategorii wiekowej zajęli: Łukasz Wiśniewski (6 lat) ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Białymstoku, Weronika Katarzyna Czerniawska (12 lat) ze Szkoły Podstawowej nr 25 w Białymstoku oraz Robert Jankowski (14 lat) z Zespołu Szkół w Milejczycach. Z nadesłanych prac przygotowano wielką wystawę w hallu Wydziału Filologicznego oraz na balkonie, którą uroczystie otworzyła Ewa Tuwim-Woźniak. Laureaci konkursu otrzymali nie tylko nagrody i wyróżnienia, ale wzięli także udział w warsztatach teatralnych Mariusza Orzelka „Teatr Lalek”.

Konferencję naukową zakończyła uroczysta inauguracja „Galerii na schodach” Wydziału Filologicznego, w której wystawiono cykl fotografii Tomasza Modelskiego *Kwiaty polskie*.

Ostatni dzień uroczystych obchodów Roku Juliana Tuwima w Białymstoku to dwa ważne dla studentów i mieszkańców miasta spotkania. Przed południem odbyło się spotkanie z Profesorem **Aleksandrem Nawareckim** (US), który wygłosił prelekcję *Los filologa – bawić się i odkrywać*. Po południu 19 czerwca wszyscy wielbiciele twórczości Tuwima mieli okazję spotkać się z córką Poety, **Ewą Tuwim-Woźniak**, która była gościem *Srody literackiej* w Książnicy Podlaskiej. Pani Ewa Tuwim opowiadała o dzieciństwie spędzonym u boku wielkiego Poety oraz o pracy w fundacji, którą założyła, budując pamięć wielkiego ojca oraz mając na celu dobro chorych, potrzebujących dzieci. Stara siedziba Książnicy przy ul. Kilińskiego 1 nie pamiętała chyba takich tłumów.

O Skamandrytach oraz o twórczości Tuwima wiedział chyba wszystko Profesor **Janusz Stradecki** z IBL PAN (1920–1988); zajął się on jako pierwszy po śmierci Poety porządkowaniem i dokumentowaniem Jego rękopisów oraz przepastnej biblioteki. Książka ta jest poświęcona pamięci Prof. Janusza Stradeckiego, uczonego, dokumentalisty, edytora i bibliografa, który z zapalem budował pamięć o jednym z największych polskich poetów.

Książka, którą Czytelnik otrzymuje, jest wynikiem badań uczonych z wielu ośrodków akademickich w kraju: z Krakowa, Warszawy, Poznania, Katowic, Gdańska, Warszawy, Zielonej Góry, Łodzi, Wiednia i oczywiście Białegostoku. Uczestnicy Konferencji mieli okazję wysłuchać wspaniałych wystąpień Prof. Bogdana Burdzieja, Prof. Urszuli Sokólskiej, Prof. Haliny Krukowskiej oraz Prof. Antoniego Czyży, które, niestety, nie zostały utrwalone drukiem i nie ubogaciły tej publikacji. Problematyka zebranych prac jest szeroka i dotyczy zarówno zagadnień językowych, historycznych, poetyckich, jak i translatorskich czy nawet politycznych. Julian Tuwim był pisarzem wrażliwym na wszystko, co mogło być powodem zachwytu, ale też bólu człowieka. Był świadkiem wiary i zwątpienia, potrafił opowiadać o zakamarkach duszy ludzkiej, nie gubiąc przy tym swojej subtelności i nie przekraczając granic wyznaczonych przez „dobry smak”. W niniejszej książce znalazły się prace badaczy, które są recepcją twórczości Tuwima, pozwalają ją jeszcze lepiej rozpoznać, zgłębić i sprawić, by była stale obecna. Są też prace, które wskazują na Tuwima jako autora przekraczającego granice swoich czasów, umieszczają go w panteonie wieszczów, co jest wyzwaniem i zobowiązaniem dla kolejnych pokoleń czytelników szukających w literaturze tego, co naprawdę piękne, dobre i prawdziwe.

Ewa Gorlewska, Monika Jurkowska, Krzysztof Korotkiń